

Strona główna
Informacje ogólne
Bałtyk w liczbach
Historia Bałtyku
Czyj Bałtyk?
Bałtyk - morze nietypowe
Wody bałtyckie
Świat zwierzęcy i roślinny
Fitoplankton
Fitobentos
Zooplankton
Zoobenton
Nekton
Zanieczyszczenia
Wstęp
Substancje odżywcze
Zanieczyszczenia olejowe
Skażenia mikrobiologiczne
Gazy bojowe i amunicje
Wraki
Hotspot
Skutki zanieczyszczeń
Eutrofizacja
Pustynie denne
Intoksykacja
Kumulacja substancji w organizmach
Zachowanie równowagi biocentrycznej
Degradacja środowiska naturalnego
Inne

Gazy bojowe i amunicja

Gazy bojowe i amunicja zalegają przeważnie w głębiach Morza Bałtyckiego, gdzie zostały zatopione po I i II wojnie światowej. W latach 50-tych i 60-tych dochodziło do wypadków oparzeń iperytem. Obecnie zdarza się, że amunicja chemiczna jest wyławiana przez rybaków, a następnie ponownie wyrzucana do morza. W polskiej strefie ekonomicznej Bałtyku zlokalizowano kilkanaście miejsc wyłowienia gazów bojowych. Akwenty, gdzie zatopiono duże ilości tych niebezpiecznych materiałów są oznakowane na mapach nawigacyjnych.

Związki te po wydostaniu się z metalowego zamknięcia w kontakcie z wodą ulegają szybkiemu rozkładowi. Natomiast przywożone do portu, tak jak miało to miejsce we Władysławowie w styczniu 1997 roku, faktycznie stwarzają olbrzymie niebezpieczeństwo. W polskiej strefie Bałtyku najbardziej kłopotliwe i niebezpieczne są bryły iperytu, które prawdopodobnie nie ulegają rozkładowi i nie wiadomo, jak długo jeszcze pozostaną na morskim dnie.

Po II wojnie światowej zatopiono w Bałtyku ok. 50 tys. ton bojowej broni chemicznej, co odpowiada ilości 12 tys. ton czystego składnika chemicznego. Była to broń chemiczna niemieckiego Wermachtu, której operację zatapiania prowadzono pod nadzorem wojsk alianckich i radzieckich. Znane są trzy rejony zatapiania: Mały Bełt, Głębia Bornholmska - na Wsch. od Bornholmu oraz południowo - zachodnia część Głębi Gotlandzkiej. Przypuszcza się, że operację zatapiania gazów bojowych w Głębi Bornholmskiej prowadzono już w drodze do miejsca przeznaczenia. Sprawy zatapiania nie są w pełni wyjaśnione, gdyż archiwa byłego ZSRR nie zostały odtajnione i nie udostępniono jeszcze materiałów na temat działalności w tym zakresie po 1947 r.

Stan techniczny amunicji chemicznej spoczywającej na dnie Bałtyku

Amunicja zatopiona w Bałtyku to przede wszystkim pociski artyleryjskie (105 i 150 mm), bomby lotnicze (50, 250 i 500 kg), fugasy, miny, świece i granaty dymne. Bojowe środki trujące były również zatapiane w beczkach i kanistrach.

Najczęściej zatapiana amunicja:
250 Kg bomba lotnicza - Zawartość Iperyty około 100 kg:

Strefy ekonomiczne

Monitoring

Ciekawostki

www.am.szczecin.pl

Zdjęcia ukazują stan techniczny wydobywanej przez rybaków amunicji chemicznej. Dla porównania, amunicję sfotografowano na standartowych skrzynkach na ryby:

www.am.szczecin.pl

Zdjęcia wyłowionych wraz z połowem brył Iperyty na pokładzie kutra rybackiego:

www.am.szczecin.pl

Źródła:

1. <http://www.am.szczecin.pl/izt/page/dlastudentow/IIzzk.pdf>
2. <http://free.polbox.pl>